

संस्कृत

प्रयोग

आवृत्ति

क्र. नं. १५२

१०४६

महाचरित्र प्रयोग

✓ ३३३

श्री
॥महा-र्चा॥

॥१९॥

(1)

श्रीगणेशाय नमः॥७०॥ अथमहा-र्चाश्रुद्धिप्रयोगः॥ अथार्थाङ्कः कश्चित्तानां॥ अथातो देवतानां महोपधातानां विधिं व्याख्यास्यामः॥ तत्रम
होपधाताः श्व-चाङ्गलपतितरुजस्वन्त्रमेध्यस्तराजवसंसर्गेषु प्रासादकरणाव्यापारैर्भूतैश्चाङ्गलपतितरुजस्वन्त्रमेध्यजजातयोपदिष्टव्यंते एतानि महोपधातानि ॥ कर्तव्येषु
श्वशब्दः काकाद्यपलक्षकः॥ चाङ्गलपतितरुजस्वन्त्रमेध्यसाधिनः पापिष्ठोपलक्षको॥ अमेध्यशब्दो यस्यस्य त्रेस्तानं प्राप्यते तदुपलक्ष
कः॥ सुरासवसे विपदं प्रकरोमयास्योपलक्षकः॥ एवमादिनिमित्तेषु महा-र्चाश्रुद्धिं कुर्यात्॥ तद्यथा॥ कर्तुं अनुकूले हियजमानः सुप्रक्षालि
आचोतः सुक्ष्मसने प्राप्नुयस्व स्वयं हरेव गणेभ्यः पूजां विधाय महा-र्चाश्रुद्धिं सकल्यं कुर्यात्॥ पुनः संस्कारकर्त्ता च त्र्यम्बकं त्र्यम्बकं फलं मित्रं च
नात्॥ दशपूर्वांश्च श्रापरोच आत्माना सह एकं विंशतिपुरुषानुद्गर्तुं कामाहं अमुकं नाम्नि प्रतिमायां लिङ्गे वा पूर्वोक्तमहोपधातादिभ्यस्तमोवाप
जाये नर्हतां नमस्कारदिप्रदक्षिणां नर्हतादिदोषनिशसार्थं नमस्कारादि योग्यतां सिध्यर्थं प्राचीनप्रतिष्ठापकाचार्यैरेतु प्रतिष्ठितानां लिङ्ग
प्रतिमासंस्काराणां प्रणवादिषोडशान्यासानां यातयामतादोषनिवृत्त्यर्थं पुनरुत्तेजनार्थं बोधायनीयमतमाश्रित्य दशकालाद्यनुसार
तः सप्तरात्रं त्रिरात्रं एकरात्रं वा आचार्यब्रह्मसदस्यसत्त्विकं द्वादशमहा-र्चाश्रुद्धारम्भं कर्मश्रुदानी महं करिष्ये॥ तदङ्ग आचार्यब्रह्मसदस्य
सत्त्विकं च करिष्ये॥ ततः गणपतिपूजनं स्विस्तिवाचनं मोहकापूजनं नादश्राद्धप्रासादनवीकरणं योस्तु शमनं च क्षहोमपथाशक्तिं च
होमं च करिष्ये॥ इत्तरीत्या विधाय॥ ततः महा-र्चाश्रुद्धारम्भं कुर्यात्॥ आचार्यचारुणश्रुत्याचार्यवृत्त्या॥ एवं ब्रह्मसदस्यसत्त्विकं द्वादशमहा-
र्चाश्रुद्धारम्भं कुर्यात्॥ यथाशक्त्यवाणीश आचार्यः सर्वकर्मसु॥ तथा मया लभ्यते रतोस्मिन् यत्कर्मणि॥ मं ज्ञेयं तर्हि भिक्षायाः ससाधोयेना
शनः॥ अर्थाङ्कविधावस्मिन् कुरु कर्म यथोदितं॥ त्वत्प्रासादाद्ब्रह्मस्य समर्थं फलमाप्नुयात्॥ संस्कारभयभीते न यश एष प्रवर्तितः॥ प्रमथ्य
स्वबलसादेन निर्बिघ्नं मे भवत्विति॥ इत्याचार्यप्रार्थयेत्॥ त्वनो गुरुः पिता माता त्वं प्रभुस्त्वं परायणः॥ त्वत्प्रासादाद्ब्रह्मविप्रर्षेस्त्वं मे स्यात्प्रयोग
ने॥ आपदि मोक्षार्थयिकुरु कर्म मत्तद्वितं॥ सत्त्विभिः सहितः शुद्धैः संयतैः ससमायतैः॥ आचार्येण च संयुक्तः कुरु कर्म यथोदितं॥ शतिस
हस्यं॥ यथाचतुर्मुखो ब्रह्माशक्तादीनां मखे प्रभुः॥ तथा त्वं मय ते स्मिन् ब्रह्मत्वेन च तोद्यसि॥ शतिब्रह्माणं॥ अथ कर्त्तव्यं पुटं कलौ स र्वाभ्या
र्थयेत्॥ अस्य यागस्य निष्पत्त्यै भवतौ भवार्थिता मया॥ सुप्रसन्नैश्च कर्त्तव्यं कर्मदेविधिपूर्वकं॥ एवमेव योस्तु शमनं आचार्यब्रह्मसदस्यरणा॥

श्री

॥१९॥

अथ सत्त्वितः ॥ भगवत्सर्वधर्मसर्वधर्मभतां वर ॥ वितते मम यतोऽस्मिन् अस्मिन् कृत्वा मे मखे भव ॥ ए वं लक्ष हो मे पि वर प्राप्नुमः ॥ अथ ता
नाचार्या दीनगंधपुष्पधूपदीपवस्त्राद्याभरणादिभिरभ्यर्च्यमाना नृकापूजां कुर्यात् ॥ तद्यथा ॥ लक्षतपुंनो पशि ॥ गोरीपनाशनी मेधासावि
त्री विजया जया ॥ देवसेनो स्वधा स्वाहा मातरो लोकमातरः ॥ धतिः पुष्टिस्तथा तुष्टिरात्मनः कुलदेवता ॥ ब्राह्मी माहेश्वरी चैव कौमारी वैष्णवी
तथा ॥ चाराही चतुर्थे प्राणी चामुंजाः सप्तमातरः ॥ षोडशोपचारैः पूजयेत् ॥ ततो नादीश्वरं विधाय तेरे वपं च भिषु वतिभिः ब्राह्मणैः महा
स्वस्ति वाचनं वचयिष्यात् ॥ तद्यथा ॥ अर्वाभुध्यांगे यजमानस्य सर्वदुरितोपशमनार्थं आयुरारोग्यदैश्वर्याद्यभिष्टयर्थं ब्राह्मणैः सह महा
स्वस्ति वाचनं करिष्ये ॥ उक्तरीत्या कुर्यात् ॥ ततो दूर्वाक्षते पेतं पलुवापरितानं नजलपूर्णकलशं सुवासिनीं श्राव्यतः कृत्वा दुर्गमिशब्देन ब्रह्म
घोषेण देवतायनं गच्छेत् ॥ ततो आचार्यादिभ्यः पवनपावनं भूतमुध्यादिमानकान्यासः ॥ तत आचार्यसंकल्पः ॥ ततो ग्रहातिथ्यकलौ
नप्रहातिथ्यं विधाय ॥ ततः ताम्रपात्रे गायत्र्या षोडशपलं गोमूत्रं ॥ औषुहा धीमते गोमयं गंधदारेति ॥ आप्यापस्वेति गोमयाष्टपुण्ड्रं क्षि
रं ॥ दधिं ज्ञात्वा षोडशपुण्ड्रं दधि ॥ शुक्लससीत्येकपलमाज्यं ॥ देवस्येति एकपलं कुशोदकं ॥ आदाय हस्तेन मां लोड्य प्रणवेन याति यका
ष्ठे न निर्मथ्य स्थापयित्वा अक्षः संभूत इत्युक्तं नारायणो नभूमिस्तं ननु ॥ अदि प्रासादमादौ शुद्धोदकेन प्रक्षाल्य सप्तपत्रैः कुशैः पद्मैः च
मादाय ॥ इरावतीदं विष्णुर्मनस्ते के शं नरं श्रुनीति ॥ जितं नेपुं उरीका अनेमस्ते विचभावनं ॥ सुब्रह्मण्यनमस्ते स्तुमहा पुरुष पूर्वज ॥
नसिंह उग्ररूपः बलं ज्वलं प्रज्ज्वलं स्वाहा ॥ भूतानिराक्षसा वाणिमे त्रातृवृत्तिके च नु ॥ ते सर्वे प्ययगं छं तु विलोपांगं करोम्यहं ॥ देवस्येति ०
तदस्वत्येवाचोपं नृसंज्ञेण ॥ गाभिषिंचामि ॥ प्रासादमभ्युक्ष्य ॥ अयोरेणाष्टनसेनराक्षोष्टैः नसिंह वीजं नैदिव्यदृष्ट्या निरीक्ष्य विवि
राचिकिरेत् ॥ सिद्धार्थं कान्तमादाय कृत्वा चास्त्राभिमंत्रितान् ॥ ईशानाभिमुखो भूत्वा विकिरेत् सर्वतो दिशः ॥ अपसर्पयंतु ये भूता ये भूतान्
मिसंस्थिताः ॥ ये भूता विघ्नं कर्तारस्ते नश्यंतु शिवात्मया ॥ पुनः शुद्धोदकेन क्षालयेत् ॥ ततः कर्मणि नमः शंभवे च मयो भवे चरति आर्यः स्तु
त्वा ॥ सहस्राणि सहस्रं शो रति द्वादशभिर्मूर्ति नं उतरीय वस्त्रे परिधाय अप आचम्य दुर्गमिशब्देन ब्राह्मणघोषेण प्राच्यामुदीच्यां वा
यत्र प्रसन्नवणादकं तत्र गत्वा नवं मयंकलशं आकलशं पुधावतीत्यादाय ॥ ब्रह्मादेवानां प्रथमं संबाहूव ॥ विध्वंस्य कर्ता भुवनस्य गो

नसिंह गायत्र्या

चा

CP1

राष्ट्रवार्ज नल नमिरशोकपल्लवादिभिरभ्यर्च्यैश्वर्यरूपद्वयैश्वर्यद्वितीयं ॥ तृतीयं कुशोदकेन ॥ चतुर्थं शांत्पोदकेन ॥ पंचमं प्रसन्नवर्णोदकेन ॥ षष्ठं गंधोदकेन ॥ सप्तमं मिष्टान्नसंन ॥ अष्टमं पुष्पोदकेन ॥ आयोहिष्ठामयोभुवश्चतितिसृभिः हिरण्यवर्णोः भुवः पावका इति चतस्रः प्रियवमानः सुवर्जनेरति चैतेनानुवाकेन देवता स्नापयत् ॥ ततः रुद्रं जलाशयेषु जनी लशिरव उ कर्म कृत ॥ उः प्रश्न उरहस्य तो जघे त्या मभिदासति ॥ यस्य जने नीलग्रीवो यस्य जने हरितः ॥ कल्पाय छ मोष धेज भया स्य रुधती ॥ अपश्युम श्रुती नीलग्रीवां विजोहिमं ॥ उत ला गोपा अ द श न द श नुद हार्यः ॥ उत ला विभो नूतानितमैरुद्रा पते तमः ॥ रुद्रवीर शिरव जनी ल कर्मणि कर्मणि ॥ नमो नवाय नमः ॥ शर्वय नमः कुमार शत्रवे ॥ यस्य हरी अश्वतरौ गच्छ भावमिष्ट स्वरो ॥ तस्मि नीलग्रीव उ य नमः सभा प्रयादिने ॥ शति नील रुद्रैः तं पूर्व स्थापितं कलशमभि सं अ कलशोतीर्था न्वावाहयेत् ॥ तपथा ॥ काशी कुशस्थलीमाया ॥ वंयो ध्यामथोः पुरी ॥ शांत्पोदकं स गो कर्णं नमो दा च सरस्वती ॥ तीर्थान्येतां नि कुं भोस्मि ॥ निशंतु अलं शासनो ॥ ८ ॥ द्वा रू द स रौ क शी पक्ष स्ता र शि शि प्रया ॥ आगच्छं तु सरि रेखा गगापाप प्रणा शिनी ॥ नीलोत्कल दल शमापुत्र हस्ता वृजे क्षणा ॥ आपातय मुना देवी कूर्मवान् स्थिता चया ॥ शची सरस्वती पुण्या एयो धनी गीत मीतर्था ॥ जंबूकी च शतद्रुम कालिको सुप्रभा तथा ॥ विसृता चैव पात्रा च शर्मदा च पुनः पुनः ॥ गोदावरी महावती शंकरावर्त मर्जनी ॥ कोवरी कोशिकी चैव तृतीया च महानदी ॥ विटका प्रतिकूला च सामनदा चैव विष्णुता ॥ करतो यावैव वतीरेणु कावेणु का चया ॥ अत्रैव गंगा येतरणी का रमीरी शदिनी चया ॥ प्लावनीया च सर्वे च कुल्माष शसती तथा ॥ विसृष्टा च अपापा च सिंधु च त्यागणी तथा ॥ गंगा चैव त्रिपथगा तथा मंदाकिनी परा ॥ चैल केरी च पारा च दुडुभी नकुली तथा ॥ नीलगंधा च बोधा च पूर्ण चंदा शी शि प्रभा ॥ अमरेश प्रभास च पूष्करं नैमिषंतथा ॥ आषाढ मिद्रमुज्य भास्करं कुला कुलं ॥ हरिश्चंद्र परगुहं गुह्यं मध्यममीश्वरं ॥ आपवंते समाख्यातं तं न्यैश्वर्यमतः पूरं ॥ आश्रात केश्वरं चैव महाकांतं तथैव च ॥ केदारं सुतमं गुह्यं महाभैरवं मवच ॥ पयो चैव कुरुक्षेत्रं गुह्यं कतरवत्त तथा ॥ विमलं वाटुहातं च माहेदं भीममष्टमं ॥ स्वपदं रुद्रकोशं च अविमुक्तं महालयं ॥ गोकर्णं भद्रकर्णं च हेमाक्षं स्थानमष्टमं ॥ छागलाक्षं हिरण्यं च कौटं मंगलेश्वरं ॥ कागोजनं वमं चैव देवदारु वनं तथा ॥ कुशं कर्णं तथा चैव हस्तं नैश्वर्यमतः परं ॥ एतावत्तं श्रुती धानि गुह्यं क्षत्राणि सर्वशः ॥ तानि

सर्वणि कुंभे विमलवशं तु ब्रह्मशासनान् ॥ एवं कलशोतीर्था निविन्यस्य पंचगव्यं मंत्रपूतं कृत्वा पुष्करपत्रमोदुं वरं शमीवैकं कृतपत्रा
 जगद्वैतैष्यप्रो धराऽभुदात्ताश्चैषां नृपतुः ॥ अत्रो केचपकचूताश्चैषां वटपल्लवान् ॥ अत्रो नस्यत्यासभारान्यथा लाभमष्टोत्तर
 शतमाहृत्य पार्थिवान्तेभारान् शर्करासिकतावराहविहृतवल्मीकवययासूदचयोडपदासः सरसदः ॥ स्थानदलामेकलीरसुकीयदाहरे
 त्र ॥ एतान्ये च गव्यादिसभारान् पचरत्नेः सह ॥ इन्द्रो जौरो जगतो यईशो ॥ सत्तहोता सत्तथा नि कुसः ॥ परेण ततु पुंरिषिभ्यमानं ॥ अत
 रादित्ये मनसा चरंतं ॥ देवानां हृदयं ब्रह्म न्ये विदत् ॥ इति हृदयमंत्रेण कुंभो निधाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवायेति द्वादशाक्षरं
 पाठाष्टाक्षरं पाठाक्षरं पात्रागधपुष्पादिधूपदीपैः कतुशमभ्यर्च्य ॥ देवाहवे स्वर्गलोकमामानित्यथर्वशिरेणानिमन्त्रयततो देवमहत्
 नवाससा आपादतु मस्तकांतं सर्वेषु आचार्यैः सत्त्विकसहितो देवस्य मूर्ध्नि शिखारोपितकलशधारो नाथ चेदथर्वशीर्षं जपे
 आसप्त रात्रात्यं चरात्रात्रिरात्राद्वा ॥ समाप्तिदिने प्रातः विचित्रमहानैवेद्यं विस्तरं षोडशकुटपपरिमितं धान्यैः कृतविशेषतो
 मधुराक्षपायसादिच प्रतिमाग्रे निधाय अग्रतो जनास्तानि आर्य आचार्यः प्रतिमायाः पृष्ठतः स्थित्वा बलं विमोचयेत् ॥ दुंदुभि शब्दान्
 कृत्वा मुहूर्तमात्रमवस्थाप्य आचार्यसहितो जलिनश्च देवपुरुषसूक्तं नसामिधनी कल्पेन देवगायत्र्या ज्येष्ठसामभिरुगीत ॥ ततो
 आचार्यः समुद्रज्येष्ठा इति चतुर्ध्वं च नसूक्तेन प्रतिमां शुद्धोदकं नक्षत्रं भुजेत् ॥ ह्वाक्षतां प्रातमायाः शिरसि दत्त्वा देवप्रार्थयेत् ॥ नम
 स्ते चै सुरेशांति प्रतीते विश्वकर्मणाः ॥ प्रभो विनाशोषजगद्वात्रा नृपानमो नमः ॥ त्वयि संपूजयामीशानारायणमेनामयं ॥ रक्षितो शेष
 दोषैश्च शत्रियुक्तामहाभवेत् ॥ ततः सुवासिन्यः तेलारोपणादि रक्षितारोपणा तेलारोपणा मंगलगतिः सोभाग्यद्व्यावाणापविपुरः
 सरशा लिपिष्टा द्वैदीपैरष्टभिः पंचभिर्नीनारीनीराजितं आचार्यः पूजयेत् ॥ अत्रापरिस्तृत्य क्षताः ॥ पुष्पावतीति पुष्पाणि ॥ वस्
 त्वेति धूपं ॥ एतानानस्यति स्नानं ॥ शाकीभयजमानस्य रतिवत् ॥ सव्याहृतिप्रणवगायत्र्या शुद्धोदकेन स्नानं ॥ आचार्यः चतुर्विंश
 तिकलशो नादाय प्रतिष्ठाप्य समुद्रज्येष्ठादिना पूरयेत् ॥ अनुमंत्रयेत् ॥ अथ देवस्नापयेत् ॥ इदमापठ्य ब्रह्मपुं नृते ॥ रतिप्रथमं कुंभो
 दकेन ॥ आपो देवीः शुद्धास्ते मापात्राणि शुभती ॥ उपांतं कया देवानां पण्यं वक्नुत शुभत ॥ रतिद्वितीयेन ॥ इदमेव गतेति तृतीयं कुंभेन ॥

नसायामातिचतुर्थेनमृत्तिकामष्टपलकुंभोदकेन॥अग्निमूर्द्धेतिपंचमेन॥समुद्रयेष्टाशतिशुद्धोदककलशेन॥गंधद्वारामितिसप्तपलसं
 गमोदकेन॥वरुणस्यस्वर्गभनमसिवरुणस्यस्वर्गभसर्जनमसि॥अत्यस्तोवरुणस्यपाशः॥एतेशुद्धोदककलशेन॥तत्सवितुरितिद्वादशपल
 गोमूत्रोदकेन॥आपोहिष्ठेतिशुद्धोदककलशेन॥प्रसद्यभस्मनायोनिमप्यवष्टिबीजमेन॥सप्तसप्तमात्राभिरुवाज्योतिष्पानुनरासदः॥
 इतिसुष्टिसमित्तभस्मोदककलशेन॥योदःशिवतमोरसशिशुद्धोदककलशेन॥दधिक्राव्यइतिविंशतिपलदधिकुंभोदकेन॥पयःप
 ध्यामितित्रिपलामतपंचगव्यकुंभेन॥देवीरापोअपानपात॥स्वादेतिशुद्धोदकेन॥आप्यायस्वेतिषाडशपलक्षीरकुंभोदकेन॥अस्मा
 समधिजायतेतिशुद्धोदकेन॥दधिक्राव्यइतित्रिपलकुंभेन॥पुंनानप्रथममितिशुद्धोदकेन॥घृतवतीमध्वमोदितिसप्तपलकुंभोद
 केन॥देवस्येतिशुद्धोदकेन॥मधुगताइतित्रिपलमधुकुंभेन॥आपोअस्मान्तिशुद्धोदकेन॥आयंगोरितित्रिपलशर्कराकुंभेन॥आ
 पोहयन्महतीरितिशुद्धोदकप्रक्षालनं॥यज्ञायज्ञावोअन्नयइतिपंचकषायकुंभेन॥सूक्ष्मतनुमूत्रेणसमाज्यस्रगंधतैलेनाभ्यज्य॥दुपदा
 दिवेन्मुमुक्षुर्वा॥इतिवर्गोधूमशालिविल्वमसूक्ष्मवर्णनसुखमुद्गर्ग॥यातेरुद्वेतिमुगंधतैलेनामलकेन॥हीनादेवस्याशिरसिद
 ता॥मीनस्तोकेप्रतद्विष्मइतिचतुर्दशोदकेनकलशोद्वयनरुद्रापायला॥अपामसोमेतिपंचामतेन॥अयंराजावरुणोनुमन्यतामिति
 त्रेणमंत्रेण॥तत्सवितुरिति॥संतेपयासीति॥आप्यायस्वमिदितम॥अस्मिन्सधिष्टेतिपंचमिर्मन्त्रेःशुद्धोदककलशोःक्षालयेत्॥गंधद्वा
 रामितिघोरोदकेन॥यज्ञायज्ञावइतिपंचकषायकुंभेन॥याजोतौजौवधयइतिऔषधिकलशेन॥औषधयैःप्रतिमोदध्वमश्वावतीःसूप
 पलः॥अयंयोगर्भज्ञप्रियःप्रत्यसधरुमासदमितिसितपुष्पशतकुंभोदकेन॥याःप्रलिनीरितिअष्टपलशुद्धोदकेन॥हिरण्यवर्णाइतिसु
 षोदककुंभेन॥हविष्मतीरिमाआपो०सन्नेमाधनेतिष्टगोदकेन॥धान्यमसीतिधान्योदकेन॥विरुपाक्षमाधिबाध॥तमाधिबाधतमा
 धिबाधतां॥जनयिन्येत्वापुत्रमाहुःसनःकर्मोणसादयेतिसहस्रधारकलशेन॥प्रमंमेगंगेतिस्वतीर्थावाहितकलशोदकेन॥यादिवाशित
 सर्वौषधिकलशेन॥नमीस्तुसपेन्मइतिनागचंपकपत्रोदकेन॥अष्टोव्यस्वल्कुंभः०रायाणि॥तिरनोदककुंभेन॥आभ्यदोहेनसाम्ना
 नल्मीकमृज्जलेन॥एथिवादेवयजानेइतिहोत्रमृज्जलकुंभेन॥उरुतासिवराहोतिसूकरमृज्जलेन॥अलजसनिमितिसरोजमृज्जलेन॥

(५)

समुद्रसंज्ञातेषां कृत्वा स्नापयेत् ॥ कया न इति क्षारोदकेन ॥ जापो हिष्ठेति क्षारोदकेन ॥ अधः क्राव्या इति दध्नादकेन ॥ घृतवतीति घृतोदकेन ॥ प
 मः पथिव्यामिति पथोदकेन ॥ इक्षुस्तेन च ॥ देवकहिः कृत्वा माजुषाणो रुपथिव्यामिति सुरोदकेन ॥ स्वादिष्टयेति स्वादुदकेन ॥ मरुत्तयो
 न्यां ॥ मरुता जेति गभोदकेन ॥ पुनर्दशभिः कलशैः कृत्वा लभिधैः पञ्चवानितैः स्नापयेत् ॥ नातारमिद्रमिति कदंबपल्लवोदकेन ॥ लोभो
 ग्न इति शास्त्रमलीपल्लवकुम्भेन ॥ सुगन्धपंथामिति जवूपल्लवकुम्भेन ॥ अस्मन्तमिति अशोकपल्लवकुम्भेन ॥ ललायामातिष्ठपल्लवकुम्भेन ॥
 आनोनेयुडिरिति वृत्तपल्लवकुम्भेन ॥ वयःसोमोति वटपल्लवकुम्भेन ॥ तमीशानमिति ऐं चपल्लवकुम्भेन ॥ नमो अस्तु सपेभ्य इति नागपल्लवकु
 भेन ॥ ब्रह्मजज्ञानमिति पञ्चाशपल्लवकुम्भेन ॥ अथ कर्मितिरुद्राक्षकलशोदकेन ॥ पुनः पंचभिर्मन्त्रैर्गंधोदककलशैः स्नापयेत् ॥ नमः शोभा
 ने चमयामे व ॥ हंसः शुचिषट् ॥ याते रुद्रशिवातू ॥ विष्णो रराह मसि ॥ ब्रह्मजज्ञानं ॥ ततो मेरीशं रवतयं ध्वनिभिः पुण्यश्रीमंगलोद्गा
 तेः ब्रह्मघोषैः षोडशभिरष्टाभिरुक्तेन वामगलकुम्भेन गंधोदकेन देवं स्नापयेत् ॥ एवमुक्त्वा इदं कृत्वा देवलिङ्गं त्रैविध्यैः चामय्यैः चामय्यैः
 तन्वद्भिरित्याद्यैः सकलीकृत्य अर्चयिमानि नो देवतामावाहनम् ॥ एष हि भगवन्विष्णो लोकां नृपहकारक ॥ यस्तभा गच्छ हाणे मं वासुदेवं
 नमोस्तुते ॥ अथ देवसितवस्त्रेण सुगन्धतेलेन परिमृज्य आचार्यदेवतां ग्राहते वस्त्रं पथिपाथ्यं गंधैर्विधेयं च धूपैरुद्वप्य अष्टाष्टौ
 कारदोषानप्रच्यत्येतस्मिन्काले चक्षुषी ज्योतिष्मती करोति ॥ चित्रदेवा नो मिति हिरण्यपात्रे हिरण्यशकलं कया दध्नामधुना अक्षिणी अ
 नलि ॥ हिरण्यगर्भः समवर्तताग्र इति ॥ ततः परिचो विधानेन पोतुषसूतेन वा पूजा कार्या ॥ ततः वास्तो विधानेन प्रासादवास्तुपेशमने कार्या ॥
 लक्ष्मीमेतु वसुशास्त्रमार्गेण वसो धीराकर्तव्या ॥ महास्वस्वयनं कृत्वा पूर्वस्नापित कलशो र्यजमानस्याभिषेकं कार्म्यं ॥ प्रत्यहं एका हवा अनि
 वापित मन्त्रे दाना नाथांश्च तोषयिष्या ॥ ततः आचार्यादी रगंधपुष्पधूपदीपवस्त्रभरणानि भूषणाश्चाद नानियथा विभरमभ्यर्चयित्वा शक्यं
 र्जनदक्षिणांतेषो दद्यात् ॥ यथास्तुष्टाभययुशितेभ्यो आशिषोऽष्टौ बावधुजनैः सहस्रं जीतं ॥ एवं कृतं देवमानि जन्मान्तरं च सा वंका
 चिरंतनकृपाणां पभोगावाप्तिर्महास्वस्वयनमाचक्षतेति बोधायनोक्तं वादिति ॥ अतिसर्वदेवतोपयोगी महाचिश्चिद्विप्रयोगः समाप्तः ॥
 ५ ॥ इदं पुस्तकं शके १६६० प्रतवनामसंवत्सरे ज्येष्ठशुक्ल १० जोगळे करोपनामकरपुनाथात्मजगणेशस्यैदं पुस्तकं ॥ ७॥ ॥ ७॥

क

श्री

॥४॥

॥महा-ची॥

॥५॥

(HA)

यंसमस्येत् ॥ पर्वप्रातर्होमांतोश्चप्रातः शेषे होमांतसमस्येत् ॥ सर्वथा पर्वसायं होमः प्रतिपत्नान्तर्होमश्च एव होतव्यो
अत्र पूर्ववदग्निमभिरक्षेत् ॥ अंतरापत्नान्निवृत्तौ तु तदारभ्य पूर्ववत्सायं प्रातर्होमान्यथा कालं कुर्यात् ॥ ॥ अथ संभा
र्यस्य प्रवासे प्रसक्ते ग्निसमारोपविधिः ॥ ॥ कालहोमानंतरं अयंते योनिर्त्सलिय इत्यस्य गाथिपुत्रो ग्निरनुक्षुप् ॥
अग्निसमारोपणे विनि ॥ ॥ ॐ अयंते

श्री

॥५॥

(5)

सामग्री
१ कुंकुमाक्षता
१ पूजासाहित्य
१ पुण्याहवाचनसाहित्य
१ मधुपर्कसाहित्य
१ प्रवेशकलसजलंशन
१ लक्षहोमासविधादि
१ ग्रहहोमासग्रहसमिधा
१ पंचगव्य
१ सख्यप
१ श्राद्धा
१ प्रस्त्रवणोदककलश
१ कलश १००
१ मधु
१ सोखर
१ खचा
१ अनुनलक १ बट
१ उडुवर १ ओखथ
१ रागुदार

मृत्तिकाखले
१ संगम
१ जोह
१ वास्तु
१ क्षेत्र
१ राहोवहत
१ वल्मीक
१ संगम
१ शंकरा
१ पल्लव
अशोक
शमी
पवस
बटु
चंपक
कदंब
पेंकंती
पादर
सावरी
रागुदार
नागचपक
जोबूळ

१ पंचपल्लव
१ अष्टगंध
१ रक्षरस
१ कमळपत्र
१ सुगंधतैल
१ धूपोदक
१ आछादनभ
१ धिनासनवस्त्र
१ विचित्रात्रनैवेद्यप्रसन्न
१ हरिद्रापिष्ट
१ पोष्टिकदीप
१० सर्वविधी
कुष्ठ • जटामासी
हळद • आवेहळद
दूर्वा • कश्मांगरु
वेरवा • कचोरा
भद्रमोपे • शतावरी
१ फळेनानाविध
१ सुवर्णशकलें

१ गवभृंग
१ पंचरत्ने
सोने
लसपया
नीळ
हिरा
मौती
१ रुद्राक्ष
१ देवासपरिधानवस्त्रे
१ उदके
सुरोदक
गमोदक
स्वाहूदक
रत्नोदक
क्षारोदक
१ कलशासधान्ये
१ आचार्यासवस्त्रे
१ पिष्टोदकनास
यक • साळी • गहू
किच • आमलक

१ पंचामृत
१ नारळ
१ खोकरेगाज्या
१ शुल्करदेवास
१ सुपारी २००
१ पाने २००
१ ग्यारीक ४०
१ किरकोळदक्षणा
१ सुवर्णशालाक्रा २

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com